Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/6335

7.11.2024

P9_TA(2024)0070

Nová vlna masového zatýkania opozičných aktivistov a ich rodinných príslušníkov v Bielorusku

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. februára 2024 o novej vlne masového zatýkania opozičných aktivistov a ich rodinných príslušníkov v Bielorusku (2024/2550(RSP))

(C/2024/6335)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Bielorusku,

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže v januári 2024 bieloruský Výbor pre štátnu bezpečnosť (KGB) uskutočnil razie, výsluchy a zatknutia, ktorých cieľom sa stalo viac ako 200 rodinných príslušníkov súčasných a bývalých politických väzňov, ako aj osôb, ktorým bola poskytnutá podpora z iniciatívy INeedHelpBY, pričom tieto akcie boli zdôvodnené obvineniami z „extrémizmu“; keďže vo väčšine prípadov ide o matky a manželky politických väzňov vrátane Mariny Adamovičovej, manželky Mikalaja Statkeviča, Tacjany Sevjarynecovej, matky Pavala Sevjarynecova, a už skôr zatknutej Darji Losikovej, manželky Ihara Losika;

B. keďže v neprítomnosti boli vznesené ďalšie obvinenia proti 20 politickým analytikom, novinárom a sociológom, ktorí boli označení za „analytikov Cichanovskej“ a v prípade odsúdenia im hrozí konfiškácia majetku a odňatie občianstva;

C. keďže politickí väzni vrátane vedúcich predstaviteľov strán Mikalaja Kazlova, Ryhora Kastusjuova, Mikalaja Statkeviča a Pavala Sevjaryneca čelia izolácii, mučeniu, odopieraniu zdravotnej starostlivosti a nútenej práci;

D. keďže posledný zásah predchádza parlamentným a miestnym „voľbám“, ktoré sa majú konať 25. februára 2024; keďže zákon o politických stranách z roku 2023 bráni demokratickým opozičným stranám v účasti na voľbách;

1. dôrazne odsudzuje nedávnu vlnu hromadného zatýkania v Bielorusku a naliehavo vyzýva nelegitímny Lukašenkov režim, aby zastavil represie, najmä akékoľvek prenasledovanie založené na rodovej príslušnosti, a pripomína režimu jeho medzinárodné záväzky;

2. vyzýva na okamžité bezpodmienečné prepustenie a odškodnenie všetkých viac ako 1 400 politických väzňov, ako aj ich rodín a svojvoľne zadržiavaných osôb, a na obnovenie ich plných práv;

3. opakuje svoje stanovisko k nedostatočnej transparentnosti, slobode a spravodlivosti pred parlamentnými a miestnymi voľbami v Bielorusku a vyzýva EÚ, jej členské štáty a medzinárodné spoločenstvo, aby výsledky neuznali;

4. vyzýva PK/VP a Radu, aby reagovali uložením prísnejších sankcií Lukašenkovmu režimu, a to aj v prípade tovaru, pri ktorom dochádza k nútenej práci politických väzňov, prísnejších finančných sankcií a sankcií voči jednotlivcom zodpovedným za závažné porušovanie ľudských práv vrátane vysokopostavených úradníkov a príslušníkov bezpečnostných síl; vyzýva na ďalšie zníženie diplomatickej prítomnosti Bieloruska v EÚ, pokračujúcu podporu obetiam režimu prostredníctvom osobitných nástrojov, ktoré im umožnia získať víza a povolenia na pobyt v EÚ, a budú riešiť prípady osôb bez štátnej príslušnosti;

5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej podporovali dokumentáciu porušovania ľudských práv v Bielorusku, aby podporili transformáciu vyšetrovania Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva týkajúceho sa situácie v oblasti ľudských práv v Bielorusku na plne nezávislý vyšetrovací mechanizmus, aby zachovali mandát osobitného spravodajcu OSN pre ľudské práva v Bielorusku a ďalej vyvodzovali zodpovednosť prostredníctvom extrateritoriálnej a univerzálnej jurisdikcie;

6. opakuje svoju solidaritu s bieloruským ľudom a svoju podporu jeho legitímnym snahám o demokratickú a európsku budúcnosť a je naďalej odhodlaný neúnavne spolupracovať s demokratickými silami, občianskou spoločnosťou a nezávislými médiami v prospech bieloruského ľudu;

7. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, PK/VP, členským štátom, zástupcom bieloruských demokratických síl, bieloruským orgánom de facto, OSN a OBSE.